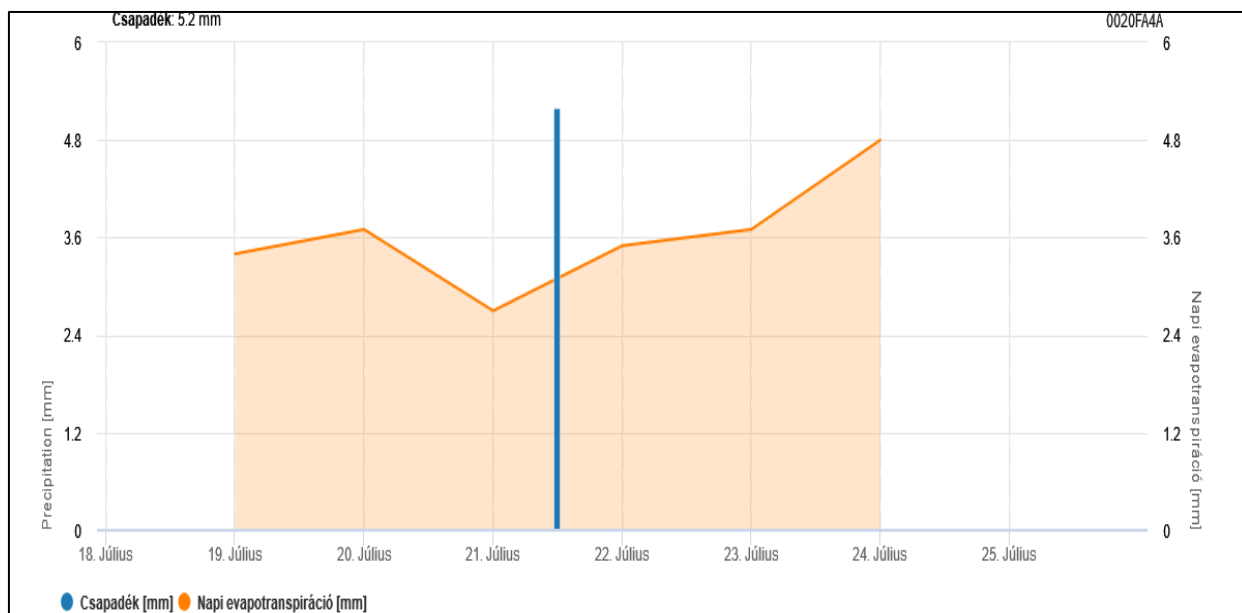

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

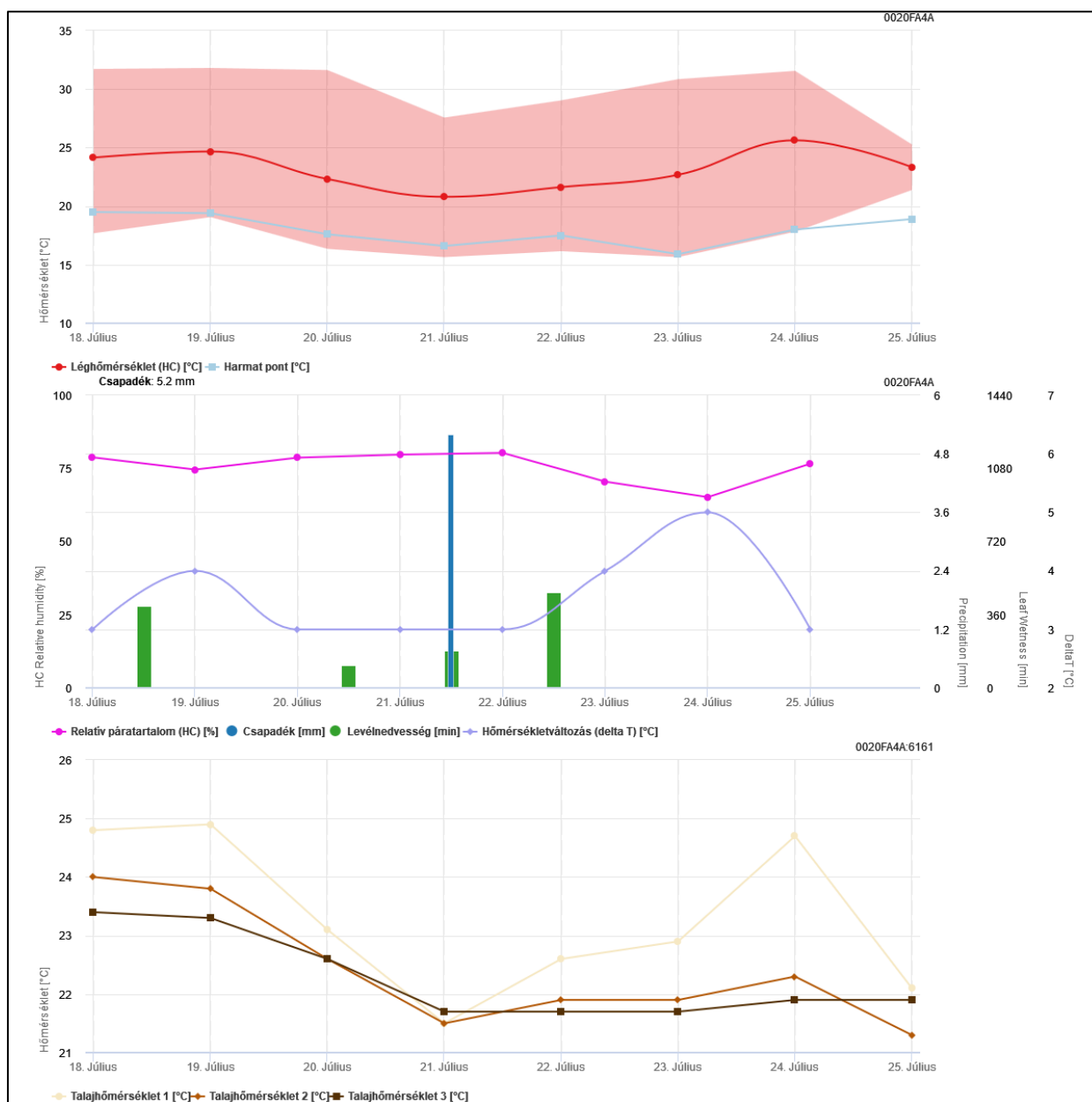
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét kánikulával indult majd a hét második felében egy hidegfront hatására a megye északi részén heves zivatarok alakultak ki. A helyi záporokból, zivatarokból jellemzően 5-10 mm közötti csapadék hullott, melynek a hatása csak rövid ideig volt érzékelhető, a hét végén újra el kellett indítani az öntözést.

A csapadék mennyisége és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.07.18.-07.25.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A környezeti tényezők együttes alakulása Debrecen, 2023.07.18.-07.25.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (29. hét)

Őszi búza: teljesérés (BBCH 89)

Őszi káposztarepce: teljes magérettség (BBCH 89)

Napraforgó: virágzás közepe-vége (BBCH 65-69)

Kukorica: teljes virágzás-virágzás vége (BBCH 65-69)

Alma: 60-70%-os gyümölcsméret (BBCH 76-77)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) populáció folyamatosan növekszik, az elmúlt héten a gabonatarlók ápolásának hatására elkezdődött a kapás kultúrákba való áttelepülése. A napraforgó és a cukorrépa táblák szegélyében megjelent a pocok kártétel. A kártétel mértéke a kapás kultúrákban egyelőre nem jelentős, de a pockok további szaporodása folytatódik. A gabonatarlókba vetett „zöldítés” vélhetően szintén elő fogja segíteni a pocok populáció növekedését, ezért az **őszi védekezésre fel kell készülni**.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó állományokban elvétve, de még mindig lehetett a napraforgó peronoszpórával (*Plasmopara halstedii*) találkozni. A fertőzés mértéke az észlelési küszöb környékén alakult, a későbbiekben már nem kell a fertőzés terjedésével számolnunk.

Az elmúlt héthez képest némileg nőtt az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) fertőzés mértéke. Az alternaria lassú terjedését tapasztaltuk az állományokban, a fertőzöttség mértéke csak a fogékony fajtákban érte el a védekezési küszöbértéket.

A fóma (*Phoma macdonaldii*) észlelési szinten a táblák többségén megtalálható volt, lassú terjedése volt megfigyelhető. A fertőzés további terjedésével csak a csapadékosabb területeken kell számolni.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotium*) fertőzésre utaló tünetekkel minden napraforgó táblán talákoztunk, de egyelőre a kórokozó beazonosítása még nem egyértelmű. A fehérpenész fertőzöttség mértékét megyénkben 0,5-2 % körül becsüljük. A csapadékosabb területeken a fertőzés további lassú terjedése várható.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) fertőzésre utaló hervadásos tünetek is megtalálhatóak a táblákon. A fertőzés mértéke egyelőre alacsony, illetve még nehezen különíthető el a fehérpenész okozta hervadástól.

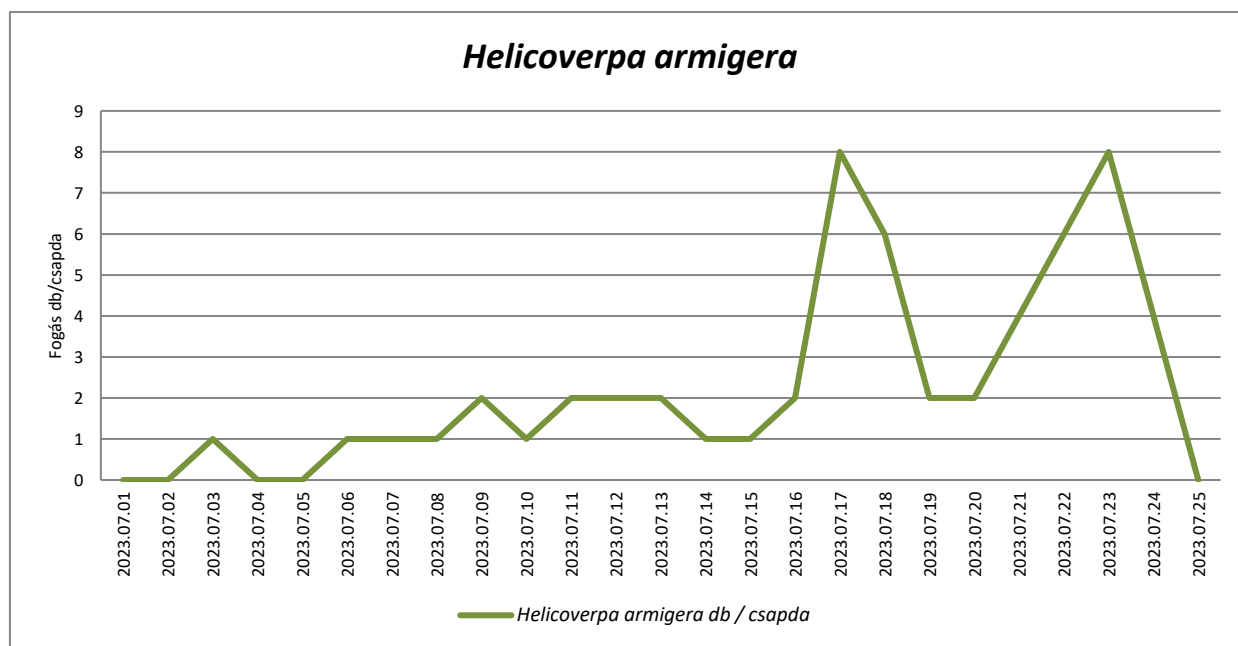
A mezei poloska (*Lygus pratensis*) minden napraforgó táblán megtalálható volt, de a fertőzöttség mértéke igen szélsőségesen alakult. Megyénkben jellemzően gyenge a fertőzöttség, de szórványosan előfordulnak közepesen fertőzött táblák is.

A napraforgóba a levéltetvek helyét átvették a kabócák, melyek az állományokban tömegesen megtalálhatóak.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

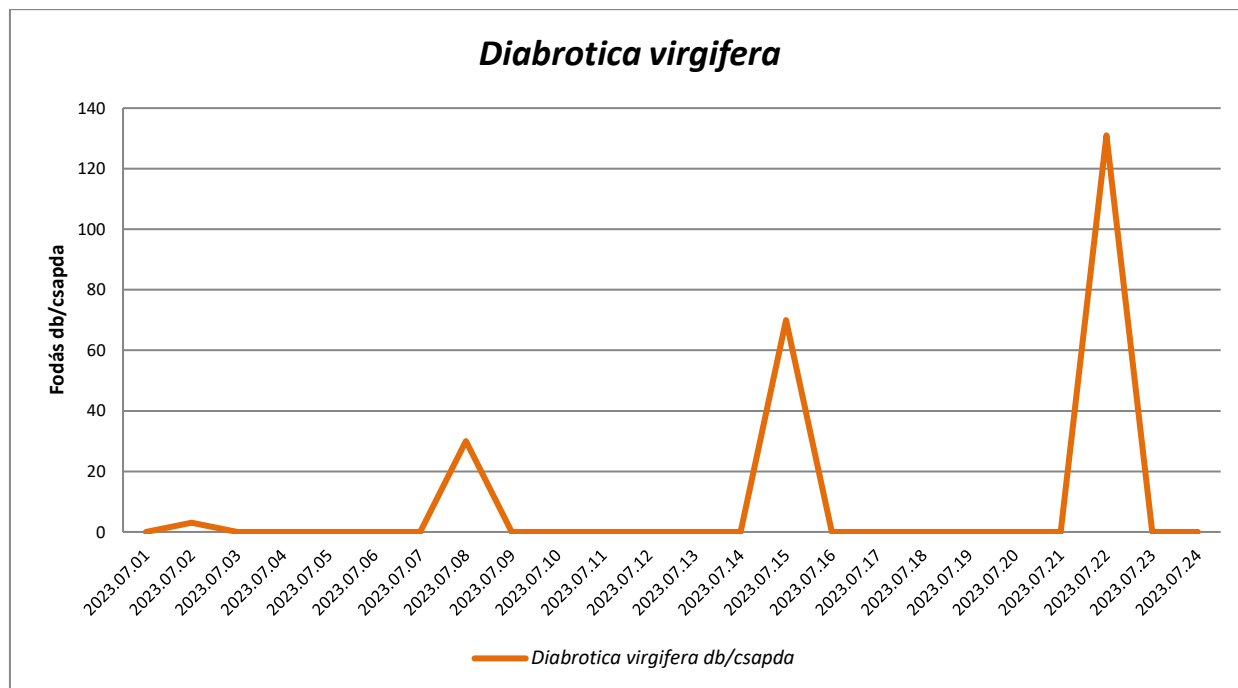
A kukoricamolylepke (*Ostrinia nubilalis*) első nemzedékének a rajzása a befejeződött, a hernyók kártétele a már jól látható. Megyénkben az első nemzedék populációjának a mérete jóval kisebb volt a megszokottól, de szigetszerűen előfordulnak erősebben fertőzött területek is.

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa-armigera*) alacsony számban, de folyamatosan jelen van a csapdában. Az első nemzedék rajzása hektikus, ennek ellenére a csemegekukoricában a csővégekben 5-8%-ban megtalálható az L1-L2 lárva. A károsító számára kedvező időjárás miatt a gyapottok-bagolylepke második-harmadik nemzedéke még okozhat meglepetést, ezért folyamatosan figyelemmel kell követni a rajzást és a populáció méretének változását.

A gyapottok-bagolylepke rajzása, Debrecen

A kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) imágói mindenhol megjelentek az állományokban. A kukoricabogár fertőzöttség mértéke igen szélsőségesen alakul, egyes táblákon alig találunk néhány egyedét míg másol tömegesen jelen van. A hálózások során 1-2%-ban találtunk tojásokkal teli nőstényeket, mely a tömeges tojásrakás közeledtét jelzi. A védekezést még most sem késő elvégezni az imágók ellen.

A kukoricabogár rajzása, Darvas

Kertészeti növények

Alma

Az elmúlt hét időjárása kedvezett a kártevők számára.

Az almában az almafa lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) szekunder fertőzésre lassú de folyamatos terjedése megfigyelhető. A fogékony fajtákban a fertőzöttség mértéke 5-15% körüli. A kedvező időjárás miatt a lisztharmat további terjedésére kell számítani.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzés terjedése a meleg száraz időjárás miatt, jelentősen lelassult majd a hét végi csapadékos idő hatására ismét lendületbe jött. A varasodás okozta levél fertőzés az érzékeny fajtákban gyenge-közepes mértékű.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) első nemzedékének a rajzása befejeződött, a lárvák kártétele is megfigyelhető. Az első nemzedék lárvakártétele átlagosnak mondható. A második nemzedék első egyei is megjelent a csapdákbán, ami a nemzedékek összemosódását jelenti.

Debrecen, 2023.07.25